

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\L\Le Guinova Ursula\Le Guin Ursula-Mohutněji než impéria a pomaleji.pdb

PDB Name: LE GUIN, Ursula - Mohutněji ...
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 27.9.1937
Modification Date: 27.9.1937
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

URSULA LE GUINOVÁ

MOHUTNĚJI NEŽ IMPÉRIA A POMALEJI
(Vaster Than Empires and More Slow)

Teprve v raných desetiletích Ligy začala Země vysílat lodě na extrémně daleké cesty za dosud vytýčené hranice, mezi hvězdy a dál. Pátraly po světech, které nebyly osídleny nebo oplodněny Zakladateli z Hainu, hledali skutečné cizí světy. Všechny Znamé Světy nesly stopy Hainského osídlení a pozemšťané, kteří nebyli Haint'any jen objevení, ale také zachránění, se takovému pomyšlení bránili. Chtěli se od rodiny utrhnout. Chtěli objevit něco nového. Haint'ané, jako znužení a chápatící rodiče je v jejich objevitelském nadšení podporovali a poskytovali jim lodě i lidi stejně jako několika jiným světům Svazu.

Všichni dobrovolníci pro Extrémně daleké cesty měli jednu společnou vlastnost: nahnílou mysl.

Copak by se zdravě uvažující člověk vydal pátrat po informacích, které budou po jeho návratu staré pět nebo deset století? Současné spojení bylo vlivem interference s hmotou vesmíru omezené na vzdálenost 120 světelných let. Výzkumníci tím byli naprosto izolováni. A neměli samozřejmě ani zdání, kdy se vrátí zpět, pokud se vůbec vrátí. Žádný normální člověk, který na vlastní kůži poznal, co je to časový paradox - třeba jen několik desetiletí - by se nikdy dobrovolně neúčastnil výpravy trvající několik století. Výzkumníci byli utečenci, nonkonformisté. Byli cvoci.

Deset právě takových jich nastoupilo na palubu převozního člunu v přístavu Smeming a podrobilo se rozmanitým pokusům poznat se navzájem v průběhu tří dnů, které jim zabrala cesta k jejich lodi Gum. Gum je Cetianská přezdívka a značí něco jako dítě nebo domácí mazlíček. V posádce byli dva Cetiané, dva Haint'ané, jeden Beldeňan a pět pozemšťanů, Cetiány postavená loď plula pod vlajkou Vlády Země. Tato různorodá posádka vstoupila na svou loď skrz spojovací rukáv - pěkně jeden po druhém, jako vystrašené spermie, snažící se oplodnit vesmír. Převozní člun odrazil a navigátor nasměroval Gum k cíli. Několik hodin vibroval na hranicích našeho prostoru (několik set miliónů mil od přístavu Smeming) a pak náhle zmizel.

Když se pak po 10 hodinách a 29 minutách nebo také po 256 letech Gum znovu objevil v normálním prostoru, nacházel se v blízkosti hvězdy KG-E-96651. Dost blízko, aby ji viděli jako zlatou špendlíkovou hlavičku. A někde v okruhu čtyř set miliónů kilometrů měla být rovněž nazelenalá planeta, Svět 4470, jak byla nazvaná na Cetianských mapách. Loď teď musela planetu objevit. Nebylo to tak snadné, jak to vypadalo, nalézt jehlu ve stohu velkém pět set miliónů kilometrovém. A Gum se teď nemohl pohybovat rychlostí blízkou rychlosti světla, v takovém případě by mu hvězda KG-E-96651 a Svět 4470 splynuly v jediném záblesku. Museli se ploužit s raketovým pohonem rychlostí několik set tisíc mil za hodinu. Matematik a navigátor v jedné osobě, Asnanifoil, věděl velice dobře, kde by se měla planeta nacházet, a předpokládal, že by ji mohli dosáhnout do desíti pozemských dnů. Mezitím měli členové posádky kosmické lodi příležitost poznat se navzájem trochu lépe.

"Nemohu ho vystát," řekl Porlock, který zastupoval exaktní vědy (chemii, fyziku, astronomii, geologii atd.), a na kníru se mu objevila kapička sliny. "Ten člověk je nemocný. Nedokážu si představit, jak ho mohli zařadit do průzkumné skupiny - leda že by se jednalo o plánované testy nesnášenlivosti zařazené do programu Vládou - s námi jako s pokusnými králíky."

"Odvykle se používají morčata nebo Hainští gholové," řekl opatrně Mannon, zástupce věd společenských (psychologie, psychiatrie, antropologie, ekologie atd.), byl totiž jedním z Haint'anů. "Myslím místo králíků. Ale opravdu, pan Osden je velice řídký případ. Dalo by se říct, že je prvním vyléčeným případem Renderova syndromu - druhu dětského autismu, o kterém se soudilo, že je neléčitelný. Velký pozemský analytik Hammergeld usoudil, že příčinou tohoto případu autismu je nadprůměrná empatická kapacita, a vypracoval odpovídající léčebný postup. Pan Osden byl prvním pacientem, který tímto postupem prošel, lépe řečeno šel s dr. Hammergeldem do svých osmnácti let. Léčba byla dokonale úspěšná."

"Úspěšná?"

"Jistě. Určitě není autistik."

"Ne, je nesnesitelný!"

"Ano, jistě," řekl Mannon a klidně pozoroval kapičku slin na Porlockově kníru, "běžná agresivně-obranná reakce při setkání dvou cizích lidí - například vás a Osdena - to je něco, čeho jste si stěžili vědom. Zvyky, výchova a

nepozornost vám umožňují se přes to přenést, jste zvyklí to ignorovat až do toho stupně, že tomu můžete zcela zabránit. Ale Pan Osden jako empatick tu reakci cítí. Cítí své pocity a stejně tak vaše a je pro něj těžké rozlišit jedny od druhých. Řekněme, že se ve vaší reakci vyskytuje běžný podíl antipatie proti každému cizinci, spontánní nechuť k jeho vzhledu, oblečení nebo posunkům - nezáleží na konkrétní věci. On tu nechutí cítí. Jelikož má vypěstovanou autistickou sebeobranu, nastartuje se v něm agresivně-obranný mechanismus, svým způsobem odpověď na agresi, kterou jste mu neuvědoměle chystal." Mannon se rozvyprávěl zešířena.

"Nic tomu chlapovi nedává právo, aby byl takový parchant," namítl Porlock.

"Copak se nemůže přizpůsobit?" zeptal se Harfex, biolog a druhý Haint'an.

"Je to jako se sluchem," řekla Olleroo, Porlockova asistentka, a přestala si zdobit nehty na nohou fluorescenčním lakem. "Na uších nemáte víčka. A empatie nemá vypínač. Slyší naše pocity, ať chce nebo ne."

"Znamená to, že ví, co si myslíme?" zeptal se Eskwana, inženýr, a zděšeně se rozhlédl po ostatních.

"Ne," uklidnil ho Porlock, "Empatie není telepatie! Nikdo není telepat."

"Jo," řekl Mannon a lehce se usmál. "Právě před odletem z Hainu jsem narazil na zajímavou zprávu z jednoho ze znovuobjevených světů. Etnograf jménem Rocannon popisuje něco, co se zdá být vědecky fungující technikou telepatie u mutované rasy humanoidního původu, viděl jsem jen shrnutí v ETNO bulletinu, ale..." Mannon mluvil a mluvil. Ostatní už věděli, že se klidně mohou bavit mezi sebou, zatímco on se nechává strhnout vlastní výmluvností, jemu to nevadilo, a dokázal dokonce sledovat většinu z toho, co říkali.

"Proč nás tedy nenávidí?" zeptal se Eskwana.

"Nikdo tě ne-nenávidí, Andere, miláčku," řekla Olleroo a natírala růžovým fluorescenčním lakem Eskwanův levý palec. Inženýr se začervenal a rozpačitě se usmál.

"Jedná tak, jako by nás nenáviděl," řekla Haito, koordinátorka. Byla to křehce vyhlížející žena s čistým asiatským původem a překvapivým hlasem, chraptivým, hlubokým hlasem mladé volské žaby. "Jestliže má problémy s naší metodou, proč ji stále zvyšuje novými provokacemi a urážkami? Nemohu říct, že bych měla vysoké mínění o léčebné metodě dr. Hammegelda, skutečně ne, Mannone. Autismus by byl určitě lepší..."

Náhle zmlkla. Osden vstoupil do hlavní kajuty.

Měl nepřírozeně bílou a tenkou kůži, pod kterou prosvítaly nitky jeho cév jako červené a modré cesty na silniční mapě. Jeho ohryzek, svaly kolem úst, kosti a šlachy na zápěstích a rukou, to vše výrazně vystupovalo jako na modelu pro lekci anatomie. Měl obočí a řasy, ale byly viditelné jen v určitém světle, co však bylo vidět dobře, byly kosti jeho nadočnicových oblouků, žilkování jeho očního bělma a bezbarvé duhovky. Neměl červené oči, neboť nebyl pravý albín, ale neměl je ani modré nebo zelené, barva jeho očí připomínala ze všeho nejvíc studenou vodu - svou čistotou a průhledností. Nikdy se na nikoho nedíval přímo. Jeho obličej chyběl výraz jako anatomické skice nebo preparátu.

"Souhlasím," řekl vysokým, drsným tenorem, "že dokonce i autistický ústup může být přijatelný pro tento smog laciných emocí, kterým mě obklopujete. Proč se teď tak potíší nenávistí, Porlocku? Nemůžeš vydržet můj pohled? Tak jdi a věnuj se zase autoerotismu jako včera v noci, to ti zlepší náladu. Kdo mi k čertu sahal na mé pásky? Nedotýkejte se mých věcí, nikdo z vás! Nechci to."

"Osdene," zeptal se Asnanifoil svým sytým, mírným hlasem, "proč jsi takový parchant?"

Ande Eskwana si zakryl tvář dlaněmi. Hádky ho děsily. Olleroo se dívala s nezúčastněným výrazem pouhého diváka.

"Proč bych neměl být?" řekl Osden. Nedíval se na Asnanifoila a držel se od všech tak daleko, jak jen to bylo v přeplněné kabině možné. "Nikdo z vás mi neposkytuje žádný důvod, abych své chování měnil."

Harfex, rezervovaný a trpělivý muž, řekl: "Důvodem je, že budeme nuceni strávit společně několik let. Život bude pro nás všechny snesitelnější, když..."

"Copak nikdy nepochopíte, že na vás na všechny kašlu?" přerušil ho Osden, vzal svoje mikropásky a odešel. Eskwana se náhle rozhodl jít spát. Asnanifoil kreslil prstem ve vzduchu neurčitě obrazce a mumlal si slova Prvotního rituálu. "Jeho přítomnost tady se nedá vysvětlit jinak než jako intrika Pozemské vlády. Bylo mi to jasné už skoro od začátku. Tato výprava má selhat," zašeptal Harfex koordinátorce a díval se přitom přes její rameno. Porlock si pohrával s knoflíkem na poklopci a v očích měl slzy. "Říkal jsem, že jsou všichni šílení, ale vy jste si myslela, že přeháním."

Přesto nebyli nespravedliví. Výzkumníci na dalekých cestách měli právo očekávat, že jejich tým bude sestaven z inteligentních, vytrénovaných, zkosnatělých a osobně sympatických členů. Museli spolu pracovat v omezeném prostoru a na různých odporných místech a mohli očekávat vzájemnou paranoii, deprese, mánie, fobie a přetlaky emocí. Proto museli mít patřičnou dávku sebeovládání, která by zaručila uspokojivé osobní vztahy, alespoň pro větší část doby. Osden možná byl inteligentní, ale cosi v jeho přípravě bylo zanedbáno a jeho povaha byla velmi nešťastná. Byl vyslán pouze pro své jedinečné nadání: stručně řečeno, pro obrovskou bioempatickou vnímavost. Jeho talent nebyl omezen jen na jeho vlastní druh, dokázal přijímat pocity či vědomí všeho, co žije. Dokázal sdílet touhu s bílou krysou, bolest s rozmáčkým švábem a fototropii s mýrrou. Vláda rozhodla, že na cizích světech bude užitečné vědět, jestli je na blízku nějaké vědomí, a pokud ano, tak jak cítí. Osden tak získal novou funkci: byl čídem týmu.

"Jaký je to pocit, Osdene?" zeptala se ho jednou Haito Tomiko v hlavní kajutě, snažíc se o něm získat nějaké poznatky pro pozdější zprávu. "Co vlastně díky té své empatické vnímavosti cítíš?"

"Hnůj," odpověděl muž svým vysokým, podrážděným hlasem. "Psychické výkaly zvířecího království. Brodím se ve vašich lejnech."

"Chtěla jsem jen získat nějaká fakta," řekla a pomyslela si, že mluví obdivuhodně klidně.

"Nešlo vám o žádná fakta. Snažila jste se mne dopálit. S trochou strachu, trochou zvědavosti a velkou dávkou nechuti. Tak, jak byste obrátila mrtvého psa, abyste se podívala, jak jím hýbou červi. Copak nikdy nepochopíte, že nestojím o to, abyste mne pořád otravovali, že chci, abyste mě nechali na pokoji?" Na kůži mu naskákaly červené a

fialové skvrny a hlas se mu zvedl. "Běž se přehrabovat ve vlastních lejnech, ty žlutá čubko!" zařval na mlčící ženu.

"Uklidni se," řekla, stále pokojně, ale pak ho nechala být a odešla do své kabiny. Samozřejmě, co se týkalo jejich pohnutek, měl pravdu, její otázka byla více méně řečnická, spíš pokus o zájem o něj. Ale co je na tom špatného? Copak je něco špatného na vzájemném respektování? Ve chvíli, kdy vyřkla svou otázku, cítila poněkud nedůvěru, cítila s ním lítost, s tím ubohým, arogantním a jedovatým parchantem, člověkem Bez kůže, jak ho přezdívala Olleroo. Co mohl očekávat, když jednal takovým způsobem? Lásku?

"Myslím, že nestrpí, aby ho kdokoliv litoval," řekla Olleroo, která ležela na dolní palandě a natírala si bradavky do zlatova.

"Potom nemá šanci na žádný vztah s jiným člověkem. Všechno, co s ním dr. Hammergeld udělal, bylo, že změnil jeho autismus zevnitř ven..."

"Ubožáček," řekla Olleroo. "Tomiko, nebude ti vadit, když sem Harfex na chvíli dnes v noci přijde, že ne?"

"Nemohla bys jít do jeho kajuty? Už se mi z toho dělá špatně, sedět vždycky v hlavní kajutě s tím zatraceným oloupaným turínem."

"Nenávidíš ho, co? Myslím, že to cítí. Ale spala jsem s Harfexem už včera a Asnanifoil, který je s ním v kajutě, by mohl začít žárlit. Tady by to bylo lepší."

"Obsluž je oba," odsekla Tomiko, uražená ve své stydlivosti. Pro její pozemskou východoasijskou subkulturu bylo typické puritánství, byla vychována v ctnosti.

"Mám to ráda jen s jedním za noc," odpověděla Olleroo s nevinnou prostotou. Beldene, Zahradní planeta, nikdy nedospěla k vynálezu ctnosti nebo třeba kola.

"Pak to zkus s Osdenem," řekla Tomiko. Její osobní nestabilita se tímto způsobem projevovala často: sebeznechucující manifestací sebe samé jako ničitelky. Rozhodla se pro výpravu, protože pro ni byla ve všech ohledech neúčinná.

Malá Belděňanka vzhledla, štěteček v prstech a oči široce rozevřené: "Tomiko, to od tebe bylo hnusné, co jsi řekla."

"Proč?"

"Bylo by to podlé! Osden se mi přece nelíbí!"

"Nevěděla jsem, že ti to překáží," řekla Tomiko lhostejně, ačkoliv věděla, že ano. Posbírala nějaké papíry a vyšla z kabiny, když předtím poznamenala: "Doufám, že Harfex, nebo kdo to dnes bude, skončí před posledním zvoněním, jsem unavená."

Olleroo se rozplakala a její slzy jí stékaly po drobných zlatých bradavkách. Rozplakala se snadno. Naproti tomu Tomiko neplakala od svých deseti let.

Nebyla to šťastná loď, ale obrátilo se to k lepšímu, když Asnanifoil a jeho počítače objevili Svět 4470. Visel před nimi v prostoru jako temně zelený klenot, jako pravda na dně gravitační studny. Zatímco před nimi jadeitový kotouček rostl, rostl mezi nimi i pocit vzájemnosti. Osdenův egoismus a jeho promyšlená krutost teď proti němu sjednocovala všechny ostatní. "Možná," řekl Mannon, "že ho s námi poslali jako otloukáčka. Pozemšťané tomu říkají obětní beránek. Možná, že to na nás bude mít dobrý vliv." A všichni byli k sobě tak zdvořilí, že mu nikdo neodporoval.

Dostali se na oběžnou dráhu. Na noční straně planety neviděli žádná světla, na denní žádné linie či stezky vystavěné tvořícími bytostmi.

"Žádní lidé," zamumlal Harfex.

"Samozřejmě," odsekl Osden, který měl průzor sám pro sebe a hlavu v polyethylenovém pytli. Tvrdil, že mu to pomáhá před empatickým hlukem vyluzovaným ostatními. "Jsme dvě světelná staletí ze hranic Hainské expanze a lidé tu nemají co dělat. Nikde. Copak si myslíte, že se Tvořitel dvakrát splete stejným způsobem?"

Nikdo jeho slovům nevěnoval pozornost, všichni si nadšeně prohlíželi jadeitové nekonečno rozprostírající se před nimi, plné života, i když ne lidského života. Mezi lidmi se příliš dobře necítili a tento pohled pro ně znamenal spíš klid než pustinu. Ani Osden nevypadal tak lhostejně jako obvykle - pokrčil obočí.

V plamenech poklesli na moře, provedli letecký průzkum, přistáli. Pláň něčeho, podobného husté zelené trávě, obklopovala loď, otírala se o vnější videokamery a pokrývala jejich čočky jemným pylem.

"Vypadá to jako čistá fyto sféra," řekl Harfex. "Osdene, cítíte něco vnímajícího?"

Všichni se obrátili na Osdena. Odešel od obrazovky a nalil si šálek čaje. Neodpověděl. Zřídka odpovídal na otázky.

Chitinová zkostnatělost vojenské disciplíny se k této skupině šílených vědců nijak nehodila, jejich představy o velení byly někde mezi parlamentarismem a pořádkem krmení v hejnu slepic, a zřejmě by každého normálního důstojníka brzy přivedly k šílenství. Podle rozhodnutí vlády byla však dr. Haito Tomiko koordinátorem a nyní měla možnost poprvé vyzkoušet svou autoritu. "Pane Osdene," řekla, "prosím, odpovězte panu Harfexovi."

"Jak bych mohl něco 'cítit' zvenčí," řekl Osden, aniž by se otočil, "mezi emocemi devíti neurotických hominoidů, hemžících se kolem mě jako červi v krabíčce? Až budu mít něco, co bych vám měl říct, řeknu vám to. Jsem si plně vědom své zodpovědnosti senzora. Jestliže se mi však ještě jednou pokusíte rozkazovat, koordinátore Haito, budu své závazky považovat za neexistující."

"No dobře, pane senzore. Věřím, že napříště rozkazy prostě nebudou potřebné." Žabí hlas Tomiko zněl klidně, ale Osden, stále stojící zády k ní, se otrásl, jako by byl zasažen nějakou fyzickou silou.

Biologův předpoklad se potvrdil. Když začali s terénními průzkumy, nenašli žádná zvířata, dokonce ani na úrovni mikrobů. Nikdo tady nikoho nepožíral. Všechny živé formy byly buď fotosyntetické, nebo saprofágní, žijící ze světla nebo ze smrti, ne z života. Byly tu rostliny: nekonečné množství rostlin a žádná z nich návštěvníkům dosud nebyla známá. Nekonečné množství tvarů a odstínů zelené, fialové, purpurové, hnědé a červené. Nekonečné ticho. Jen vítr se zde pohyboval, pohupující listy a lodyhami, teplý fičící vítr roznášející spory a pyl, ženoucí sladký světlezelený prach

prárieami nekonečných travin, vřesovišti, která nesnášela sluneční žár, lesy bez květin, kterými se nikdy nikdo neprocházel a které nikdy nikdo neviděl. Teplý, smutný svět, smutný a klidný. Průzkumníci, procházející se prosluněnými pláněmi jako výletníci na pikniku, se mezi sebou tiše bavili. Věděli, že jejich hlasy ruší ticho tisíců miliónů let, mlčení větru a listů, listů a větru, vanoucího a utuchajícího a zase vanoucího. Mluvili tiše, ale byli lidé, a proto mluvit museli.

"Ubohý Osden," řekla Jenny Chong, biologka a technička, která pilotovala helijet na cestě k severnímu polárnímu kruhu. "Celá ta nesmyslná hi-fi aparatura v jeho mozku není k ničemu. To je směla."

"Říkal mi, že nenávidí rostliny," řekla Olleroo a zahihňala se.

"Nemohu říct, že já sám bych je nějak zbožňoval," řekl Porlock a podíval se dolů na fialové vlny souvislého severního polárního lesa. "Všechno je to stejné. Žádné mozky. Žádná změna. Samotný člověk by se v tomhle lese snad musel zbláznit."

"Ale to všechno žije," řekla Jenny Chong. "A jestliže to žije, Osden to nenávidí."

"Ve skutečnosti není tak zlý," řekla Olleroo velkomyslně. Porlock se na ni podíval úkosem a řekl: "Už jsi s ním spala?"

Olleroo se rozplakala. "Vy pozemšťané jste tak vulgární!"

"Ne, nespala s ním," řekla Jenny Chong přispěchavši jí na pomoc. "A ty, Porlocku?"

Chemik se nuceně zasmál: ha ha ha. Na kníru se mu objevily kapičky slin.

"Osden nesnáší, když se ho někdo dotkne," řekla Olleroo roztřeseně. "Jednou jsem se o něj náhodou otřela a on mne odstrčil, jako bych byla nějaký druh špíny... Všichni jsme pro něj jen špína."

"Je zlý," řekl Porlock změněným hlasem, který obě ženy polekal. "Nakonec naši skupinu zničí, sabotuje ji tím či oním způsobem. Dejte na má slova. Není přizpůsobivý k životu s jinými lidmi!"

Přistáli na severním pólu. Půlnoční slunce zářilo přes nízké vršky. Krátká, suchá, růžovozelená tráva podobná mechu se rozprostírala do všech směrů, které byly jen jediným směrem, jižním. Tři průzkumníci, stisnutí neuvěřitelným tichem, rozmístili své přístroje a začali pracovat, tři viry pohybuující se na povrchu nehybného obra.

Nikdo nepožádal Osdena, aby letěl s nimi jako pilot nebo fotograf nebo zapisovač, a ani on sám se nenabídl. Tábor opouštěl jen zřídka. Nechal projít Harfexovy botanické taxonomické údaje počítači na lodi a pomáhal jako asistent Eskwanovi, jehož hlavní prací byly opravy a údržba zatížení. Eskwana většinu času prospal, pětadvacet nebo ještě víc hodin z dvaatřicetihodinového dne. Usínal uprostřed oprav rádia nebo kontroly řídicích okruhů helijetu. Koordinátor výpravy Tomiko zůstala kvůli pozorování na základně. Kromě ní tam byla už jen Poswet To, která byla stížená epileptickými záchvaty. Mannon ji na jeden den uvedl do stavu preventivní katatonie v lékařském automatu. Tomiko namluvila zprávu do záznamníku a pak se soustředila na Osdena a Eskwanu. Minuly další dvě hodiny.

"Na tenhle spoj bys měl použít 860 mikrowaldů," řekl svým měkkým, rozpačitým hlasem.

"Samozřejmě!"

"Promiň. Jen jsem si všiml, že tu máš 840 a..."

"Vrátím je na místo hned, jak vyndám těch 860. Až něco nebudu vědět, požádám tě o radu, inženýre."

Po chvíli se Tomiko rozhlédla kolem. Samozřejmě, Eskwana opět spal, hlavu na stole a svůj vlastní palec v ústech.

"Osdene."

Bílá tvář se neotočila, nepromluvil, ale lehce kývl, že slyší.

"Nemůžeš si nebýt vědom Eskwanovy zranitelnosti."

"Nezodpovídám za jeho psychopatické reakce."

"Ale zodpovídáš za svoje vlastní. Pokud nebudeš ovládat své nepřátelství, budeš se mu muset napříště vyhýbat."

Osden odhodil nářadí a postavil se. "S radostí!" řekl svým mstivým, drsným hlasem. "Pravděpodobně si vůbec nedovedete představit, co to je snášet Eskwanovy iracionální strachy, sdílet s ním jeho příšerné zbabělosti, spolu s ním se bát všeho!"

"Chcete tím omlouvat svou hrubost vůči němu? Myslela jsem, že máte víc sebeúcty." Tomiko zjistila, že se celá chvěje zlostí. "Jestliže vás vaše empatické schopnosti opravdu nutí sdílet Anderovu ubohost, proč na něj neindikujete svůj soucit?"

"Soucit," opakoval Osden. "Soucit. Co vy vůbec víte o soucitu?"

Upřeně se na něj podívala, ale on jí pohled neopětoval.

"Chcete, abych vyjádřil slovy, jaké jsou vaše pocity ve vztahu ke mně?" zeptal se. "Dokážu to mnohem přesněji, než vy sama. Mám cvik v takových analýzách a jsou mým oborem. A vaše pocity vnímám jasně."

"Jak ale můžeš očekávat, že k tobě budu chovat příjemné pocity, když jednáš tak, jak jednáš?"

"Jaký to má význam, jak já se chovám, ty pitomá krávo? Myslíš si, že je v tom nějaký rozdíl? Myslíš si, že průměrný člověk je studnicí lásky a klidu? Můžu si vybírat jen mezi nenávistí a pohrdáním. Protože nejsem žena ani zbabělec, dávám přednost nenávisti."

"To je hloupost. Sebelitování. Každý člověk má..."

"Ale já nejsem člověk," přerušil ji Osden. "Tady jste vy všichni. A tady jsem já. Jsem jediný."

Zaražena hlubinou jeho solipsismu, nebyla chvíli schopna odpovědi, nakonec řekla chladně, bez lítosti či nenávisti: "Měl bys spáchat sebevraždu, Osdene."

"To jsou tvoje způsoby, Haito," posmíval se. "Nejsem depresivní maniak a seppuku není můj styl. Co tedy chceš, abych tady dělal?"

"Odešel. Odděl nás od své osoby. Vezmi si letadlo a záznamník a jdi na dlouhodobý průzkum. Do lesa, Harfex s lesy ještě ani nezačal. Vyber si část lesa o rozloze sto krát sto metrů, kde budeš chtít, v dosahu vysílačky. Ale mimo dosah empatie. Hlášení podávěj v 8,00 a 24,00 každý den."

Osden šel a příštích pět dní o něm nikdo neslyšel kromě strohých pravidelných hlášení. Nálada v táboře se rychle změnila. Eskwana teď býval bdělý až osmnáct hodin denně. Poswet To vyšla se svou hvězdnou loutnou a vyhrávala nebeské harmonie (které přiváděly Osdena k zuřivosti). Mannon, Harfex, Jenny Chong a Tomiko našli opět svůj ztracený klid. Porlock vydestiloval ve své laboratoři nějaké pití a o samotě všechno vypil. Dostal opici. Asnanifoil a Poswet To se spolu oddali celonoční Numerické Epifanii, mystické orgii vyšší matematiky, která je hlavním potěšením Celiánského náboženství. Olleroo spala s každým. Práce šla dobře od ruky.

Porlock přiběhl na základnu, prodíraje se skrz vysoké, nepoddajné trsy trávy. "Něco... v lese..." Oči měl vyvalené, koktal, kníry a prsty na rukou se mu trásly. "Něco velkého. Hýbalo se to, za mnou. Byl jsem právě sehnutý a zatloukal jsem orientační značku. Hnalo se to na mě. Jako by to seskočilo odněkud ze stromu. Za mnou." Vytřeštěnými očima plnými hrůzy a zmatku těkal z jednoho výzkumníka na druhého.

"Sedni si, Porlocku. Uklidni se. Řekni nám to pěkně po pořádku. Říkáš, že jsi něco viděl..."

"Ne jasně. Jenom jako pohyb. Obecně. Já... já... nevím, co to mohlo být. Něco, co se samo pohybovalo. Mezi stromy nebo arboriformy, jak tomu říkáte vy. Na okraji lesa."

Harfex vypadal zmateně: "Není tu nic, co by tě mohlo napadnout, Porlocku. Není tu ani bakteriální život. Tady nemůže žít velké zvíře."

"Nemohl to být nějaký epifyt nebo popínavá rostlina, která za tebou spadla ze stromu?"

"Ne," řekl Porlock. "Blížilo se to ke mně, skrze keře, rychle. Když jsem se otočil, zase to zmizelo, pryč, nahoru. Působilo to hluk, něco jako praskání. Jestli to nebylo zvíře, buh ví, co to mohlo být! Bylo to velké - velké aspoň jako člověk. Možná trochu červenější barvy. Nevím, nejsem si moc jistý."

"Byl to Osden," řekla Jenny Chong, "hrál si na Tarzana." Nervózně se zahihňala a Tomiko jí odpověděla nepokrytým smíchem. Ale Harfex se nesmál.

"Pod arboriformy se člověk cítí divně," řekl opatrně. "To už jsem vyzkoušel. Možná proto jsem odkládal výzkum lesa. V jeho barvách, tvarech kmenů a korun a zvláště spirálových větví je něco hypnotického, k vyměšování spor dochází v tak velké míře, že je to až nepřírozené. Sám se tam cítím nějak nespůj. Zajímalo by mě, jestli by to všechno dokázalo způsobit člověku halucinace..."

Porlock zavrtěl hlavou. Olízl si rty. "Bylo to tam," řekl. "Něco. Hýbalo se to s určitým záměrem. Snažilo se mě to napadnout zezadu."

Když té noci přesně ve 24,00 zavolal Osden, Harfex mu pověděl o Porlockově zážitku. "Napadá vás něco, pane Osdene, co by mohlo vysvětlit Porlockův dojem, že viděl v lese pohyblivou, uvažující formu života?"

Ssss, řeklo rádio sardonicky. "Ne. Blbost," odpověděl Osden nepřijemným hlasem.

"Byl jste samozřejmě v lese déle než kdokoliv z nás," pokračoval Harfex diplomaticky. "Souhlasíte s mým dojmem, že celkový pocit z lesa je poněkud depresivní a nelze vyloučit možný halucinogenní efekt?"

Ssss. "Souhlasím s tím, že Porlockovy reakce jsou poněkud problematické. Držte ho v laboratoři a bude po starostech. Ještě něco?"

"Nic," řekl Harfex a Osden přerušil spojení.

Nikdo nedokázal uvěřit Porlockovu vyprávění a nikdo ho nedokázal vyvrátit. Byl přesvědčen, že se ho něco, něco velkého, pokoušelo napadnout ze zálohy. Těžko se mu to dalo vymluvit, neboť byli v cizím světě a každý, kdo vešel do lesa, cítil určité mrazení a předtuchy pod "stromy" ("Jistě, říkejte tomu stromy," řekl Harfex. "Je to vlastně totéž, jenom samozřejmě poněkud jiné.") Souhlasili, že z toho mají nepřijemný pocit nebo přímo dojem, že je něco pozoruje.

"Musíme to vysvětlit," prohlásil Porlock a pak požádal, aby ho jako Osdena vyslali do lesa za účelem výzkumu a pozorování. Olleroo a Jenny Chong se přihlásily taky pod podmínkou, že půjdou obě. Harfex je tam poslal všechny tři, do míst poblíž tábora na okraji hlubokého hvozdů, pokrývajících čtyři pětiny kontinentu D. Zbraně jim vzít nedovolil. Měli se držet nejméně pět mil od teritoria, které si vybral Osden. Hlásili se pak dvakrát denně po tři dny. Porlock oznámil, že zahlédl něco, co vypadalo jako velký, napůl vzpřímený tvor, běžící mezi stromy k řece, Olleroo si zase byla jistá, že minulé noci zaslechla nějaký pohyb kolem stanu.

"Na téhle planetě nejsou zvířata," řekl Harfex rozhodně.

Pak Osden vynechal své ranní hlášení.

Tomiko počkala necelou hodinu a pak se spolu s Harfexem vypravila helijetem do míst, ze kterých se Osden hlásil minulou noc. Když se však vznášela nad mořem purpurového listí, neohraničeného, neproniknutelného, zmocnila se jí panika: "Jak ho v tomhle můžeme nalézt?"

"Když minule volal, tábořil na břehu řeky. Najdeme jeho letadlo, určitě nebude daleko od něj. Řeka je támhle."

"A tam je jeho letadlo," řekla Tomiko, která zahlédla nespočetný tvar a barvu v moři vegetace. Támhle."

Zastavila helijet ve vzduchu a shodila provazový žebřík. Pak spolu s Harfexem sestoupila a moře života se nad nimi uzavřelo.

Sotva se Tomiko dotkla nohama země, odepnula si pouzdro pistole, když se však podívala na neozbrojeného Harfexe, nechala zbraň v pouzdře. Ruku však měla stále připravenou. Světlo bylo tlumené a sotva se dostali pár kroků od pomalé, hnědé řeky, zavládlo naprosté ticho. Mohutné kmeny vyrůstaly daleko od sebe, skoro pravidelně, jeden jako druhý, měly měkkou kůru, některé zjevně vlhkou a jiné houbovitou, šedou, hnědozelenou nebo hnědou, obtočenou liánami podobnými lanům a epifyty s hroznými velkými talířovými listy, vytvářejících z kořenů jeskyně dvacet až třicet metrů silné. Zem pod jejich nohama pružila jako matrace, každý její čtvereční palec byl protkáno kořeny a prorostlý malými, masitými výhonky.

"Tady je jeho stan," řekla Tomiko a skoro se polekala svého vlastního hlasu, rozléhajícího se v tom velkém společenství mlčících. Ve stanu byl Osdenův spací pytel, pár knih a krabice s jídlem. Měli bychom na něj volat, křičet jeho jméno, pomyslela si, ale nenavrhl to, ani Harfex. Chodili dokola kolem stanu jeden druhému na dohled mezi

majestátnými obry a všudypřítomným šuměním. O Osdenovo tělo zakopla necelých třicet metrů od stanu, když byla na jeho stopy upozorněna jeho upuštěným zápisníkem. Ležel obličejem dolů mezi dvěma stromy s mohutnými kořeny. Hlavu a ruce měl potřísněny krví, místy zaschlou a místy právě zasychající.

Harfex se vynořil vedle ní, bledou haiňanskou tvář zelenou v šeru. "Mrtev?"

"Ne. Je omráčený. Někdo ho udeřil. Zezadu." Tomičiny prsty prohmataly zkrvavenou lebku, skráně a krk. "Zbraň nebo nástroj... nemohu nalézt frakturu."

Když otočila Osdenovo tělo, aby ho mohli zvednout, jeho oči se otevřely. Držela ho schýlená těsně k jeho tváři. Jeho bledé rty se zkrčily. Padl na ni smrtelný strach. Dvakrát nebo třikrát nahlas zaječela a pokusila se utéct, klopýtajíc a zakopávaje v děsivém šeru. Harfex ji chytil a dotyk jeho ruky se zvukem jeho hlasu ztlumil její paniku. "Co se děje? Co se děje?" ptal se.

"Nevím," zavzlykala. Srdce jí stále prudce bušilo a nedokázala zaostřit zrak. "Strach... zpanikařila jsem. Když jsem uviděla jeho oči."

"Oba jsme nervózní. Nechápu to..."

"Už jsem v pořádku, pojďme, musíme se o něj postarat."

Ve spěchu ničím nepodloženém odnesli Osdena k říčnímu břehu a obtočili mu v podpaží lano spuštěné z helijetu. Visel tam, otáčeje se kolem své osy jako korek na temném moři listí. Vtáhli ho do kabiny a odletěli. Během minuty byli znovu nad otevřenou prérií. Tomiko zapnula autopilota. Zhluboka se nadechla a její oči se střetly s Harfexovými.

"Byla jsem tak vyděšena, že jsem div neomdlela. Ještě nikdy se mi něco takového nestalo."

"Byl jsem... taky bezdůvodně vystrašený," řekl Haint'an a v tu chvíli vypadal starší a roztřesený. "Ne tak moc jako ty. Ale bezdůvodně."

"Bylo to v okamžiku, kdy jsem se s ním dostala do kontaktu, když jsem ho držela. Připadalo mi, jako by na okamžik získal vědomí."

"Empatie? ...doufám, že nám bude moci říct, co na něj zaútočilo."

Osden ležel jako polámaný manekýn umazaný blátem a krví na zadních sedadlech tak, jak ho tam ve spěchu uložili, když odlétali z lesa.

Jejich přilet na základnu vyvolal další paniku. Nepřiměřená brutalita útoku byla zlověstná a děsivá. Jelikož Harfex stále odmítal sebemenší možnost animálního života, začali uvažovat o pohyblivých rostlinách, rostlinných monstrech nebo psychické projekci. Jennina skrytá fobie znovu nabyla konkrétní podoby a nedokázala teď mluvit o ničem jiném než o Temných druhých já, kteří sledují lidi za jejich zády. Společně s Olleroo a Porlockem byla znovu přivolána na základnu a nikdo teď neměl příliš chuti se z ní vzdalovat.

Osden za ty tři nebo čtyři hodiny, kdy ležel sám v lese, ztratil hodně krve. Otřes mozku a dlouhá ztráta vědomí ho přivedly do částečného komatu. Když konečně přišel k sobě, začal v horečkách volat po doktorovi. "Doktore... doktore Hammergelde..." Než nabyl plného vědomí, uplynuly další dva dlouhé dny. Tomiko pak přivolala do jeho kóje Harfexe.

"Osden, můžete nám říct, co vás napadlo?"

Bledé oči se odvrátily od Harfexova obličeje.

"Byl jste napaden," řekla Tomiko něžně. Zнала dobře ten Osdenův výraz, ale teď byla lékařem a pečovala o něj jako o pacienta. "Možná si na to nevzpomínáte. Něco na vás zaútočilo. Byl jste v lese a..."

"Ach!" zvolal a jeho oči se rozzářily. "Les... v lese..."

"Co je v lese?"

Zalpal po dechu. Ve tváři se mu objevil výraz jasného vědomí. Po chvíli řekl. "Nevím."

"Viděl jsi, kdo tě napadl?" zeptal se Harfex.

"Nevím."

"Zkus si vzpomenout."

"Nevím."

"Mohou na tom záviset životy nás všech. Musíš nám říct, co jsi viděl!"

"Nevím," řekl Osden, třesoucí se slabostí. Byl příliš slabý na to, aby zakryl skutečnost, že zná odpověď na jejich otázku, ale pořád mohl odmítnout odpověď. Porlock se přiblížil ke kóji a žvýkáje si svůj pepřově zbarvený knír, snažil se zaslechnout, o čem se uvnitř mluví. Harfex se sklonil nad Osdenem a řekl: "Ty nám to povíš..." Tomiko musela zasáhnout na jeho obranu.

Harfex se namáhavě ovládl. Mlčky odešel do své kajuty, kde okamžitě polkl dvojitou nebo trojitou dávku uklidňujících prostředků. Ostatní muži a ženy se rozešli po táboře, skládajícím se z dlouhé hlavní haly a deseti osobních kójí. Rozešli se mlčky, ale vypadali nervózně a ustaraně. Jako předtím, i teď si s nimi Osden dělal, co se mu líbilo. Tomiko se na něj zadívala s nenávistí, která ji zaplavila hrdlo jako žluč. Ten nestvůrný egoismus cizopasíci na ostatních emocích, ta neohraničená sobeckost byla horší než nejodpornější fyzické znetvoření. Něco takového by nemělo mít právo na život. Neměl by žít. Měl by zemřít. Proč mu tu lebku nerozbili?

Ležel tam nehybný a bledý, ruce bezvládně položené podél těla, bezbarvé oči zešíroka otevřené a z jejich koutků mu vytékaly slzy. Snažil se odtáhnout. "Ne," řekl slabým chraptivým hlasem, jak se snažil pozvednout ruku na ochranu hlavy. "Ne!"

Posadila se do skládacího křesla vedle jeho lůžka a po krátkém váhání položila ruku na jeho. Pokusil se odtáhnout, ale chyběla mu síla.

Zavládlo dlouhé ticho.

"Osden," řekla konečně tiše, "Omlouvám se. Skutečně se velice omlouvám. Přeju ti dobro. Dovol mi, abych ti přála dobro. Nechtěla jsem tě zranit. Poslyš, teď už je mi to jasné. Byl to někdo z nás. Mám pravdu? Ne, neodpovídej, řekni mi jen, kdybych se mýlila, ale já stejně vím, že se nemýlím... Samozřejmě, že na této planetě jsou zvířata. Deset zvířat.

Není důležité, kdo to byl. Mohla jsem to být já, zrovna před chvílí. Teď to vím. Nechácala jsem to. Nedovedeš si ani představit, Osdene, jak těžké je pro nás chápat... Ale poslouchej. Kdyby to byla láska místo strachu a nenávisti... copak jsi nikdy necítil lásku?"

"Ne."

"Proč ne? Proč to nikdy nebyla láska? Copak jsou všichni lidé tak slabí? To je hrozné. Nevadí, nevadí, netrap se tím. Lež klidně. Alespoň teď to přece není nenávist, ne? Alespoň sympatie, spoluúčast a soucit. Cítíš to, Osdene? Je tohle to, co cítíš?"

"Mezi... jinými věcmi." řekl sotva slyšitelně.

"Hluk mého podvědomí, předpokládám. A všech ostatních v místě.... Poslouchej, když jsme tě našli tam v lese, když jsem se tě snažila převrátit, částečně jsi procítl a já z tebe dostala strach. Byla jsem na okamžik vyděšená k smrti. Byl to tvůj strach, co jsem cítila?"

"Ne."

Její ruka stále spočívala na jeho a on se začal uklidňovat. Začal se propadat do spánku jako trpící člověk, který dostal uklidňující prostředky. "Les," zamumlal, stěží mu při tom rozuměla. "Strach."

Nenaléhala už, jen nepouštěla jeho ruku a dívala se, jak usíná. Věděla, co sama cítí, a co tedy musí cítit i on. Byla si tím jista, existuje jen jediný pocit nebo stav, který může tak zřetelně změnit směr, v jediném okamžiku se zpolarizovat. Ve velkohainském jazyku existuje jen jediné slovo ontá pro lásku i nenávist. Samozřejmě, že nebyla do Osdena zamilovaná, to bylo něco úplně jiného. To, co k němu cítila, byla ontá, polarizovaná nenávist. Držela jeho ruku a mezi nimi proudil tok, ohromující elektřina doteku, po které vždy žíznil. Když usnul, uvolnilo se sevření svalů kolem jeho úst a Tomiko uviděla něco, co ještě nikdy nikdo neviděl: lehký úsměv na jeho tváři. Úsměv zmizel a Osdan upadl do hlubokého spánku.

Byl houževnatý, když se příštího dne probudil, posadil se a měl hlad. Harfex ho chtěl vyslechnout, ale Tomiko ho odehnala. Přetáhla přes dveře kóje polyetylenovou fólii, jak to Osdan sám často dělal. "Opravdu to odstíní všechny empatické vzruchy?" zeptala se a on odpověděl suchým, věcným tónem, kterým teď spolu hovořili: "Ne."

"Pak je to pouze varování."

"Částečně. Nebo spíš autosugesce. Dr. Hammergeld soudil, že by to mělo fungovat... Možná to i trochu funguje."

"Byla jednou jedna láska. Vystrašené děcko, zavalené přílivem shonu a napadané obrovskými emocemi dospělých, topící se děcko zachráněné jedním mužem. Dostalo vše, veškerou péči a lásku od jediného muže. Otec + matka + bůh: nikdo jiný."

"Žije ještě?" zeptala se Tomiko, myslíc na Osdanovu neuvěřitelnou osamělost a podivnou krutost velkého doktora. Byla šokována, když jí odpověděl jeho nucený, tichý smích. "Zemřel před dvěma a půl staletími," řekl Osdan. "Zapomněla jsi, kde jsme, koordinátore? Všichni jsme opustili své malé rodiny..."

Za polyetylenovým závěsem se rozpačité pohybovalo osm ostatních lidských bytostí ze Světa 4470. Jejich hlasy byly tiché a plné napětí. Eskwana spal, Poswet To se znovu léčila, Jenny Chong se snažila pořídit si do své kóje co nejvíc světél, aby zničila stíny.

"Všichni se bojí," řekla Tomiko vystrašeně. "Každý má svou teorii o tom, co tě napadlo. Jednou je to nějaký kříženec mezi opicí a bramborem, podruhé zase obrovský zubatý špenát či co... Dokonce i Harfex. Možná máš pravdu, když je nenutíš, aby pochopili. To by mohlo být ještě horší, ztráta víry v sebe navzájem. Ale proč se všichni tak bojíme, proč nejsme schopni postavit se tváři v tvář skutečnosti, proč se tak lehce rozsypeme? Jsme opravdu všichni nenormální?"

"Brzy to bude ještě horší."

"Proč?"

"Něco tu je." Zavřel ústa a svaly kolem nich se mu sevřely.

"Něco inteligentního?"

"Intelligence."

"V lese?"

Přikývl.

"Co to ale je?"

"Strach." V jeho tváři se opět objevilo napětí a neklidně se pohnul. "Víš, když jsem tehdy upadl, neztratil jsem vědomí okamžitě. Nebo jsem ho znovu nabyl. Nevím. Bylo to spíš, jako bych byl paralyzován."

"Byl jsi."

"Ležel jsem na zemi. Nemohl jsem vstát. Obličej jsem měl ve špině, v měkké lesní půdě. Měl jsem ji v nose a v očích. Nemohl jsem se hýbat. Nic jsem neviděl. Jako kdybych byl pohřbený v zemi. Zahrabaný. A stal se její součástí. Věděl jsem, že ležím mezi dvěma stromy, ačkoliv jsem je neviděl. Cítil jsem jasně jejich kořeny. Pode mnou, v zemi, hluboko dole. Ruce jsem měl od krve a cítil jsem, že je země kolem mého obličeje spleená krví. Cítil jsem strach. Rostl. Jako by věděli, že tam jsem, ležím tam na nich, pod nimi, mezi nimi - věc, která budí jejich strach a současně je jeho součástí. Nemohl jsem zadržet strach, který se ke mně vracel, sílil, a já nebyl schopen zvednout se a odejít. Ztratil jsem zřejmě vědomí, ale strach mne znovu vzkřísil a já se stále nemohl hýbat. Stejně jako oni."

Tomiko cítila, jak se jí vlasy ježí na hlavě, a jak se spouští starý aparát strachu. "Oni: kdo jsou to oni, Osdene?"

"Oni, to... Já nevím. Strach."

"O čem to mluvil?" zeptal se Harfex, když mu Tomiko vyprávěla o tom rozhovoru. Nedovolila, aby se Harfex sám vyptával Osdenu, cítila, že ho musí chránit před silnými utajovanými Haint'anovými emocemi. Bohužel, to jen přilévalo olej do doutnajícího ohně paranoidních pocitů, který hořel v ubohém Harfexovi, jenž nabyl názoru, že se Tomiko s Osdanem domluvili a ukrývají nějaká fakta velké důležitosti nebo nebezpečí před zbytkem skupiny.

"Bylo to, jako když se slepý snaží popsat slona. Osden neviděl nebo neslyšel tu... bytost o nic víc než my."

"Ale on ji cítil, má drahá Haito," řekl Harfex se stěží potlačovanou zlostí. "Nejen empaticky. Na své vlastní lebce. Přišlo to k němu a udeřilo ho to tupým předmětem. Že by to ani nezahlédl?"

"Co by mohl vidět, Harfexi?" zeptala se Tomiko, ale on neslyšel naléhavý tón v jejím hlase, předem zabraňoval možnosti porozumění. Čeho se lidé bojí, je vetřelec. Vrah je zvenčí, cizinec, ne jeden z nás. Zlo není ve mně!

"První rána ho složila," řekla Tomiko trochu unaveně. "Nic neviděl. Ale když znovu přišel k sobě, sám v lese, pocítil velký strach. Ne svůj vlastní strach, ale empatické působení. Tím si je jist. A stejně si je jistý, že to nepocházelo od žádného z nás. Takže očividně ne všechny místní formy života jsou zcela bez vědomí."

Harfex ji chvíli ponuře pozoroval: "Zkoušíš mě postrašit, Haito. Nechápu, proč to děláš." Vstal a odešel ke svému laboratornímu stolu, kráčeje ztuhle a pomalu, jako osmdesátiletý stařec a ne čtyřicátník.

Rozhlédla se po ostatních. Cítila zoufalství. Její nové, křehké a hluboké pouto s Osdenem jí dávalo dodatkovou sílu, které si byla plně vědoma. Ale když si ani Harfex nedokázal udržet chladnou hlavu, kdo jiný by měl? Porlock a Eskwana byli zalezeni ve svých kóji, všichni ostatní pracovali nebo se nějak zaměstnávali. V jejich postoji však bylo něco varovného. Chvilí si nedokázala uvědomit, co to je, až si všimla, že jsou všichni obrácení tváří k lesu. Olleroo, která hrála šachy s Asnanifoilem, si tak dlouho posouvala židli, až seděla skoro vedle něj.

Tomiko šla za Mannonem, který právě zkoumal klubko zapletených hnědých kořenů, a zeptala se ho, jestli si všiml něčeho zvláštního. Ihned pochopil, o co jí jde, a odpověděl pro něj nezvykle lakonickým způsobem: "Sleduj nepřítele."

"Jakého nepřítele? Co ty cítíš, Mannone?" zeptala se s náhlou nadějí v něj jako v psychologa, který by jí mohl pomoci na nepevné půdě nárazek a empatií, proti kterým byla jako biolog bezmocná.

"Cítím silný nepokoj jednoznačně orientovaný v prostoru. Ale nejsem empatik, a proto je třeba objasnění původu toho nepokoje hledat v určité situaci, kterou je útok na člena týmu v lese a také v určité stresové situaci, kterou je pobyt v naprosto cizím prostředí, pro něž slovo 'les' znamená přirozenou metaforu."

O několik hodin později se Tomiko probudila, když slyšela, jak Osden křičí ze spaní. Mannon ho uklidnil a ona znovu upadla do svého vlastního temného, spleťtého snu. Ráno se Eskwana neprobudil. Nedokázali ho vzbudit ani povzbuzujícími prostředky. Byl ponořen do svého snu a tonul v něm hlouběji a hlouběji, tiše si něco mumlaje, až se nakonec svinul do klubička, palec v ústech.

"Dva dny, dva pryč. Deset malých černoušků, devět malých černoušků..." To byl Porlock.

"A ty budeš příští malý černoušek," odfrkla Jenny Chong. "Běž si udělat rozbor moči, Porlocku!"

"To on nás všechny přivede k šílenství," řekl Porlock a mávl neurčitě levou rukou. "Copak to necítíte? Pro boha živého, jste snad všichni slepí a hlupí? Copak nevidíte, co dělá? Všechno to pochází od něj - z jeho pokoje - z jeho mysli. Všechny nás přivede k smrti strachem!"

"Kdo?" zeptal se Asnanifoil, který se svou velkou postavou tyčil nad malým pozenšťanem.

"Musím vám říkat jeho jméno? Tak tedy Osden. Osden! Osden! Proč si myslíte, že jsem se ho pokusil zabít? V sebeobraně! Chťel jsem nás všechny zachránit. Protože jste neviděli, co s námi dělal. Sabotoval naši výpravu svými provokacemi a teď nás chce všechny přivést k šílenství tím, že na nás projektuje strach, takže nemůžeme spát ani přemýšlet. Jako velká radiostanice, která nedělá žádný hluk, ale pořád vysílá. Nemůžete spát a nemůžete přemýšlet. Haito a Harfex už jsou pod jeho kontrolou, ale zbytek může být ještě zachráněn. Musel jsem to udělat!"

"Neudělal jsi to moc dobře," řekl Osden, který stál polonahý ve dveřích, samá žebra a bandáže. "Sám bych se dokázal praštit silněji. Poslouchej, to jsem nebyl já, kdo tě přiváděl strachem k šílenství, ale to něco, co je v lese."

Porlock se neúspěšně pokusil vrhnout na Osdena, ale Asnanifoil ho popadl a bez viditelné námahy držel, zatímco mu Mannon píchl sedativum. Porlock přitom stále křičel o obrovské radiostanici. Sedativum začalo po chvíli působit a on se připojil s mírumilovným mlčením k Eskwanovi.

"V pořádku," řekl Harfex. "Teď nám, Osdene, řekni, co víš, a opravdu všechno, co víš."

Osden řekl: "Nevím nic."

Vypadal slabě a unaveně. Tomiko mu řekla, aby se posadil, než začne mluvit.

"Po třech dnech pobytu v lese jsem získal dojem, že občas něco registruju."

"Proč jsi to nehlásil?"

"Myslím, že jsem začínal vynechávat, jako vy všichni."

"I o tom jsi nám měl říct."

"A vy byste mě zavolali zpět na základnu. Nemohl jsem to udělat. Už jste přišli na to, že zařadit mne do expedice byl tragický omyl. Nejsem schopen žít s devíti jinými neurotiky v uzavřeném prostoru, dělal jsem chybu, že jsem se přihlásil na výpravu, a Vláda udělala chybu, že mne přijala."

Nikdo nepromluvil, ale Tomiko si všimla, jak se svaly na Osdenových ramenech zachvěly, když vycítil jejich hořký souhlas.

"Také jsem se na základnu nechtěl vrátit ze zvědavosti: I kdyby se ze mne stal psychopat, copak jsem mohl cítit empatický signál, když nebyla žádná živá bytost, která ho emitovala? Ty signály nebyly nepřátelské. Velice nejasné. Podivné. Jako závan větru v uzavřené místnosti, pohyb zaznamenaný koutkem oka. Nic určitého."

Chvilí jako by plul na jejich naslouchání, poslouchali a tak mluvil. Byl na nich cele závislý. Pokud by ho neměli rádi, byl by plný nenávisti, kdyby se mu posmívali, byl by směšný, jestliže ho poslouchali, byl vypravěč. Byl bezmocně závislý na jejich emocích, akcích, postojích. A jich bylo sedm, příliš mnoho na to, aby se shodli, a tak mezi nimi musel neustále tékat. Nemohl nalézt souhru, když mluvil a udržoval jejich pozornost, tu a tam mohla něčí mysl zabloudit: Olleroo si mohla pomyslet, že vlastně není tak docela neatraktivní, Harfex pátral po vnitřním motivu jeho slov, Asnanifoil, jehož mysl se nedokázala nikdy dlouho soustředit na konkrétní věc, utíkal k nekonečnému pokoji čísel a Tomiko oscillovala mezi lítostí a strachem. Osdenovi přeskočil hlas a ztratil nit. "Já... myslím, že to musí být stromy," řekl

a zarazil se.

"Nejsou to stromy," řekl Harfex. "Nemají složitější nervový systém než pozemské nebo hainské rostliny. Ne."

"Nevidíte pro stromy les, jak se říká na Zemi," podotkl Mannon a usmál se, Harfex se na něj obrátil. "Co ty kořenové klenby, se kterými si už dva dny lámeme hlavu - eh?"

"Co je s nimi?"

"Jsou to nepochybně spojení. Spojení mezi stromy. Správně? A teď připusťme, i když je to přirozeně nemožné, že nevíte nic o skladbě zvířecího mozku. A dostanete na prozkoumání jediné nervové vlákno nebo pouhou jednu vypreparovanou buňku. Poznal byste, že je ta buňka nositelem inteligence?"

"Ne, protože není. Jediná buňka dokáže pouze mechanicky reagovat na stimuly. Nic víc. Chceš snad naznačit, že podle tvé hypotézy jsou jednotlivé arboriformy 'buňkami' v nějakém druhu mozku, Mannone?"

"Ne tak přesně. Poukazuji na skutečnost, že jsou navzájem propojené, a to jak sítě kořenů, tak i popínávací epifyty. Je to neuvěřitelně komplikovaná a rozlehlá síť. I štěpní tráva má stejné propojení. Víme, že vědomí nebo inteligence není věc, nemůžete ji nalézt nebo analyzovat při zkoumání mozkové buňky. Je to v propojení buněk. Není to nic jiného než spojení. Netvrdím, že něco takového existuje. Pouze připouštím, že by Osden mohl něco takového popsat."

Osden opět promluvil a pokračoval jako v transu: "Vědomí bez smyslů. Slepé, hluché, bez hmatu a bez pohybu. Jen určitá reakce na dotek. Reakce na slunce, světlo, vodu, minerály v zemi obklopující kořeny. Nic srovnatelného se zvířecím mozkem. Bytí bez úmyslu. Vědomí bytí bez objektu nebo subjektu. Nirvána."

"Proč jsi tedy přijímal pocit strachu?" zeptala se Tomiko hlubokým hlasem.

"Nevím. Nedovedu si představit, odkud bych mohl vzít vědomí předmětů, jiných bytostí. Ale cítil jsem jakousi nejistotu a pak, když jsem ležel mezi dvěma stromy a má krev kanula na jejich kořeny..." Osdenova tvář se leskla potem. "Pak začal strach," řekl ostře, "jenom strach."

"Kdyby něco takového existovalo," řekl Harfex, "nebylo by to schopno představit si pohybující se hmotné bytosti ani reagovat na jejich přítomnost. Nemohlo by si nás to být vědomo o nic víc, než my jsme si 'vědomí' nekonečna."

"Mlčení těch nekonečných prostranství mne děsí," zašeptala Tomiko. "Pascal si byl vědom nekonečna. Díky strachu."

"Les," řekl Mannon, "nás může registrovat jako něco na způsob lesního požáru, hurikánu. Nebezpečí. Co se rychle pohybuje, je pro rostliny nebezpečné. Co nemá kořeny, je vetřelec, hrůza. A jestliže les je vědomí, zdá se velice pravděpodobné, že vycítil přítomnost Osdena, jehož mysl je otevřena všem kontaktům, a který ležel v bolesti a strachu uvnitř té bytosti, doslova uvnitř ní. Nic divného na tom, že cítila strach..."

"Žádná -ona-" přerušil ho Harfex. "Neexistuje žádná bytost, žádné obrovské stvoření, žádná osoba! Maximálně tak funkce..."

"Je to jen strach," řekl Osden.

Na chvíli zavládlo ticho, ve kterém bylo slyšet ticho zvenčí.

"Je to to, co stále cítím za svými zády?" zeptala se Jenny Chong nejistě.

Osden přikývl. "Všichni to cítíte přes svou hluchotu. Nejlépe Eskwana, který má určitě nějaké empatické schopnosti. Mohl by vysílat, kdyby se to naučil, ale je příliš slabý, a tak nikdy nebude nic víc než médium."

"Poslyš, Osdene," řekla Tomiko, "ty můžeš vysílat. Vysílej tedy do lesa, do toho strachu tam - řekni mu, že mu nechceme ublížit, jestliže to vysílá emoce nebo něco, co my jako emoce vnímáme, nemůže to taky přijímat? Pošli mu naše poselství: 'Jsme neškodní, smě přátelé.'"

"Měla bys vědět, že nikdo nemůže vyslat falešné empatické správy, Haito. Nemůžeš poslat něco, co neexistuje."

"Ale my přece nezamýšlíme škodit, my jsme přátelé."

"Jsme? V lese, když jsi mne zvedala, cítila ses přátelsky?"

"Ne, vyděšeně. Ale to byl... les, rostliny, ne můj vlastní strach."

"Jaký je v tom rozdíl? Je to prostě to, co jsi cítila. Můžeš snad poznat," v Osdenově hlase zaznělo rozhořčení, "proč tě nemám rád a ty mne? Vy všichni? Nevíš, že vysílám každý negativní nebo agresivní pocit, jaký jste ode mne zažili od našeho prvního setkání? Vracím vám vaše nepřátelství i s úroky. Dělán to v sebeobraně. Jako Porlock. Je to však jen sebeobrana, technika vypracovaná jako náhrada mé dřívější obrany založené na celkové izolaci. Je to bludný kruh živěný sám sebou. Vaše prvotní reakce na mou osobu byla instinktivní antipatie k mrzákovi, teď už je to samozřejmě nenávisť. Copak to opravdu nechápete? Ten myslící les zná jen strach a jedinou zprávou, kterou mu mohu odeslat, bude zase jen strach, protože když se setkám se strachem, mohu cítit pouze strach."

"Co tedy máme dělat?" zeptala se Tomiko a Mannon okamžitě odpověděl. "Přemístit tábor. Na jiný kontinent. Jestliže tam jsou rostlinné mozky jako tady, zaregistrují nás, ale možná ne úplně."

"To by bylo výrazné ulehčení," podotkl Osden strnule. Ostatní se na něj podívali s novou zvědavostí. Otevřel se před nimi a oni ho uviděli takového, jaký doopravdy byl: bezbranný člověk v pasti. Možná stejně jako Tomiko pochopili, že past, ten jeho okázalý a krutý egoismus, byla jejich dilem, ne jeho. To oni postavili klec a uzamkli ho do ní a on stejně jako opice v kleci po nich házel přes mříže odpadky. Kdyby ho při prvním setkání obdařili důvěrou, kdyby byli dost silní, aby mu nabídli lásku - jakou postavu by teď ztělesňoval?"

Nikdo z nich to tehdy nedokázal a teď už bylo pozdě. Snad Tomiko, kdyby měla dost času a byla s ním sama, mohla postupně vytvořit rezonanci pocitů, vzájemnou důvěru, harmonii, ale neměli čas, museli vykonávat svou práci. Nebyl tu prostor na pěstování něčeho tak velkého, museli se spokojit se sympatií a lítostí, odpadem lásky. I to jí poskytovalo sílu, ale pro něj to bylo příliš málo. Na jeho jakoby z kůže stažené tváři mohla vidět odpor k jejich zvědavosti a její lítosti.

"Jdi si lehnout, rána znovu začíná krváčet," řekla a on ji poslechl.

Příštího rána se sbalili, roztavili hangár z nastříkaného plastu a obytné kóje, zvedli se s Gumem a přeletěli přes půl

Světa 4470, přes rudé a zelené pevniny a teplé zelené moře. Vybrali si místo na kontinentu G: prérii, dvacet tisíc čtverečních mil graminiformů, pročesávaných větrem. Stovky mil od tábora nebyl žádný les a na pláni nebyly ani osamocené stromy nebo keře. Rostlinné formy se tu vyskytovaly pouze v monoformních koloniích, nikdy smíšených s výjimkou jistých druhů všudypřítomných saprofytů a výtrusnic. Skupina nastříkala plastik na nosnou konstrukci a koncem dvaatřicetihodinového dne už byli usídlení v novém táboře. Eskwana stále spal a Porlock byl stále pod vlivem sedativ, ale všichni ostatní měli skvělou náladu. "Tady se dá konečně dýchat!" říkali.

Osdén vstal z lůžka a vrávoravě došel ke dveřím, opřel se o jejich rám a díval se skrz soumrak na nekonečné moře rozbourané trávy, která nebyla trávou. Ve vzduchu byl slabý nasládlý zápach pylu, žádný zvuk, jen tiché šumění větru. Empatik tam stál dlouho a obvázaná hlava mu při tom trochu poklesla. Přišla noc a hvězdy, zářící za okny nejdlejšího lidského domu. Vítr se utišíl a nastalo úplné ticho. Poslouchal.

Haito Tomiko poslouchala po celou dlouhou noc. Ležela na lůžku a naslouchala krvi ve svých cévách, oddechování spáčů, vanutí větru, blížícím se snům, nekonečnému šumu hvězd rostoucímu v míře, jakou umíral vesmír, ozvěnám kroků smrti. Vstala z lůžka a uprchla z mikroskopického azylu své kóje. Eskwana jediný spal. Porlock ležel ve svěřací kazajce a tiše nadával ve svém domorodém jazyku. Olleroo a Jenny Chong hrály karty a tvářily se při tom nezvykle vážně. Poswet To byla znovu v léčebné buňce. Asnanifoil rýsoval mandala, třetí vzor Prvního rituálu. Mannon a Harfex byli u Osdena.

Vyměnila obvazy na Osdenově hlavě. Jeho řídké, zrzavé vlasy vypadaly v místech, kde je musela vyholit, zvláště. Byly teď protkány bílými. Ruce se jí při práci třáslly. Nikdo nepromluvil.

"Jak to, že je ten strach i tady?" řekla a její hlas, zněl v tom ponurém tichu nepřírozeně. "Nejsou to jen stromy, i tráva..."

"Jsme přece dvanáct tisíc kilometrů od míst, kde jsme byli ráno, na opačné straně planety."

"Je to jeden celek," řekl Osden. "Jedna velká zelená mysl. Jak dlouho to trvá, než se myšlenka dostane z jedné strany mozku na druhou?"

"Nemůže to myslet. Nemyslí to," řekl Harfex bezbarvým hlasem. "Je to jen síť procesů. Větve, vzdušné kořeny epifytů, splete kořenů od země a nad zemí, to všechno musí být schopno předávat elektrochemické impulsy. Nejsou to individuální rostliny, máme-li se vyjádřit přesně. I pyl určitě hraje svou roli v předávání informace na velké vzdálenosti, za moře. A je to nemyslitelné. Že by celá biosféra planety byla jedinou komunikační sítí, citlivou, iracionální, nesmrtelnou, izolovanou..."

"Izolovanou," řekl Osden. "To je ono! To je ten strach. Ne proto, že jsme pohybliví nebo nebezpeční. Je to proto, že prostě jsme. Že jsme jiní. Tady nikdy nebyl někdo jiný."

"Máš pravdu," řekl Mannon skoro šeptem. "Nemá to druhy. Nemá nepřátele. Žádné vztahy s nikým kromě sebe sama. Věčná samota."

"Jaké jsou však funkce takové bytosti v boji o zachování druhu?"

"Možná žádné," řekl Osden. "Proč se uchyluješ k teologii, Harfexi? Copak nejsi Haint'an? Není snad míra složitosti mírou věčné radosti?"

Harfex se tématu nechytil. Vypadal nemocně.

"Teď už víte, proč jsem se vždycky chtěl držet co nejdál od vás všech," řekl Osden s jistým morbidním pobavením. "Není to nic příjemného, co... strach jiné bytosti? Kdyby to byla jen zvířecí inteligence. Se zvířaty si dokážu poradit. Vím, jak na kobry a tygry, vyšší inteligence mi poskytuje převahu. Měli mne použít pro ZOO, a ne pro skupinu lidí... Kdybych věděl, jak jít na ten zatracený pitomý brambor! Kdyby to nebylo tak obrovské... Pořád přijímám ještě něco jiného než strach. A předtím, než se toho zmocnila panika, to bylo... klidné. Nedokázal jsem to tehdy pochopit, nedokázal jsem si uvědomit, jak je to obrovské. Cítit najednou všechny hodiny dne i noci. Všechny větry i tišiny. Zimní hvězdy a letní hvězdy najednou. Má to kořeny a nemá nepřátele. Je to celek. Rozumíte? Žádná invaze. Nikdo jiný. Být celkem..."

Nikdy dříve takhle nemluvil, pomyslí si Tomiko.

"Jsi proti tomu bezbranný, Osdene," řekla nahlas. "Tvoje osobnost už se mění. Měníš se dobrovolně. My všichni možná nezešílíme, ale ty určitě, pokud odtud neodletíme."

Zaváhal a pak pohlédl přímo na Tomiko, jejich oči se poprvé střetly v dlouhém, pevném pohledu, čistém jako voda.

"Ale co pro mne značí normálnost?" řekl roztrpčeně. "Máš pravdu, Haito. Nějak tak to je."

"Musíme odsud pryč," zamumlal Harfex.

"Kdybych se tomu poddal," uvažoval Osden, "mohl bych s tím komunikovat?"

"Když říkáš 'poddát se'," řekl Mannon strohým, nervózním hlasem, "máš patrně na mysli přestat vysílat empatické informace, které přijímáš od toho rostlinného mozku: přestaneš odrážet strach a pohltníš ho do sebe. To tě ale buď zabije, nebo znovu uvrhne do úplné psychologické izolace autismu."

"Proč?" zeptal se Osden. "Podstata jeho poselství je zavržení. Ale zavržení je moje spása. To není inteligentní. Já ano."

"Chyba je v měřítku. Co může jediný lidský mozek proti něčemu tak mohutnému?"

"Jediný lidský mozek může odhalit řád v měřítku hvězd a galaxií," řekla Tomiko, "a interpretovat ho jako lásku."

Mannon těkal očima z jednoho na druhého, Harfex byl zticha.

"Jednodušší to bude v lese," řekl Osden. "Kdo z vás mě tam zaveze?"

"Kdy?"

"Teď. Dřív, než se všichni zhroutíte nebo začnete být agresivní."

"Já poletím," řekla Tomiko.

"Nikdo z nás nepoletí," řekl Harfex.

"Já nemohu," řekl Mannon. "Já... jsem příliš vyděšený. Mohl bych rozbít letadlo."

"Vezmeme s sebou Eskwana. Jestli se mi to podaří, poslouží nám jako médium."

"Přijímáte senzorův plán, koordinátore?" zeptal se Harfex formálním hlasem.

"Ano."

"Já jsem proti. Přesto poletím s vámi."

"Myslím, že nemáme na výběr, Harfexi," řekla Tomiko, ale dívala se na Osdena, jehož tvář se změnila v bílou masku plnou očekávání jako tvář milence.

Olleroo a Jenny Chong, které hrály na svých postelích karty, aby odvrátily mysl od nočních můr, se třásly jako vystrašené děti. "Ta věc, co je v lese, chcete tam..."

"Bojíte se tmy," řekl Osden jízlivě.

"Jen se podívejte na Eskwana a Porlocka a Asnanifoila..."

"Nemůže vám to ublížit. Je to jen impuls probíhající synapsí jako vítr vanoucí v korunách stromů. Je to jen noční můra."

Helijet vzlétl. Eskwana spal stočený do klubíčka na zadním sedadle, Tomiko pilotovala a Harfex s Osdenem mlčky pozorovali temnou linii lesa, ohraničující jednotvárnou šedou plochu prerie.

Přiblížili se k této linii a překročili ji, teď pod nimi byla černá tma.

Tomiko se snesla níž a začala hledat místo k přistání, přičemž zápasila s nutkáním vznést se do výše a uletět. Tady v lese se obrovská vitalita rostlinného světa projevovala mnohem výrazněji a panika na ni útočila v temných vlnách. Před nimi se objevila bledá skvrna: nízký pahorek o něco vyšší než okolní terén a černé tvary kolem, se stromy spletené kořeny v jeden celek. Posadila helijet na holé, i když ne příliš dobré místo. Dlaně na řídicí páce jí klouzaly, jako by je měla namydlené.

Kolem nich byl les, černý v noční tmě.

Tomiko si dlaní zakryla zavžené oči. Eskwana ze sna zasténal. Harfex oddechoval rychle a trhavě, seděl strnule, až se Osden přes něj naklonil a otevřel dveře.

Vystoupil z helijetu, jeho záda a ovázaná hlava byly stěží viditelné v slabém světle řídicího pultu, když se na okamžik zastavil ve dveřích.

Tomiko se třásla. Nedokázala zvednout hlavu. "Ne, ne, ne, ne, ne, ne," řekla šeptem. "Ne. Ne. Ne."

Osden rychle a tiše vyskočil. Zmizel ve tmě a byl pryč.

Přicházím! řekl nezvučně velký hlas.

Tomiko vykřikla. Harfex zakašlal, vypadalo to, jako by zkoušel vstát, ale neudělal to.

Tomiko se zhroutila do sebe a upřela své slepé oči na své vlastní břicho, do středu svého bytí, a kolem nebylo nic než strach.

Strach, který ustal.

Zvedla hlavu, pomalu povolila stisk rukou. Posadila se vzpřímeně. Noc byla temná a nad lesem svítily hvězdy. Nic jiného tam nebylo.

"Osdene," řekla, ale hlas jí selhal. Zkusila to znovu, hlasitěji, chraptivým žabím hlasem. Žádná odpověď.

Začala si uvědomovat, že se něco zlého stalo s Harfexem. Snažila se ve tmě nalézt jeho hlavu, neboť se sesunul z křesla, a tu se v úplném tichu a tmě ozval jasný hlas. "Dobře," řekl.

Byl to Eskwanův hlas. Tomiko zapnula osvětlení kabiny a uviděla inženýra schouleného ve spánku, s ústy částečně přikrytými dlaní.

Ústa se otevřela a řekla: "Všechno je v pořádku."

"Osdene..."

"Všechno je v pořádku," řekl měkký hlas z Eskwanových úst.

"Kde jsi?"

Ticho.

"Vrať se."

Zvedl se vítr. "Zůstanu tady," řekl měkký hlas.

"Nemůžeš zůstat..."

Ticho.

"Budeš sám, Osdene!"

"Poslouchej." Hlas byl teď slabší, nevýrazný, jako by se ztrácel v šumu větru. "Poslouchej. Přeju ti dobro."

Znovu volala jeho jméno, ale marně. Eskwana ležel tiše. Harfex ležel tiše.

"Osdene!" vykřikla a vyklonila se ze dveří do tmy a ticha podmaľovaného šuměním větru lesa. "Vrátím se! Musím odvézt Harfexe na základnu. Vrátím se, Osdene!"

Ticho a vítr v listoví.

Zbýlých osm dokončilo předběžný průzkum Světa 4470. Trvalo jim to dalších jedenačtyřicet dní. Asnanifoil a jedna z žen chodili denně do lesa pátrat po Osdenovi kolem holého pahorku, ačkoliv si Tomiko nebyla docela jistá, jestli je to právě ten pahorek, na kterém té noci v samém srdci strachu přistála. Zanechali Osdenovi zásoby: dostatek jídla na padesát let, oblečení, stany, nástroje. Pak pátrání přerušili, protože neexistoval způsob, jak nalézt jediného člověka, který se skrýval v těch neproniknutelných labyrintech a tmavých chodbách popínavých rostlin a kořenů. Mohli ho mít na dosah ruky a nevědět o něm.

Ale byl tam, protože strach už se nevrátil.

Rozumná a ještě více si cenící rozumu po takové nepřípustné zkušenosti s nesmrtelným klidem se Tomiko

pokoušela logicky pochopit to, čeho se Osden dopustil. Ale slova unikala její kontrole. Osden do sebe vstřebal veškerý strach, přijal ho a zvítězil nad ním. Oddal se cizí bytosti a byla to kapitulace bez podmínek a bez prostoru pro zlo. Naučil někoho jiného lásce tím, že se mu odevzdal celý. Ale to není rozumné vysvětlení.

Lidé z výzkumné skupiny se procházeli pod stromy, putovali po nekonečných polích života pohrouženi ve snivé mlčení, všeobjímajícím pokojem světa, který si jich byl napůl vědom, a byli mu naprosto lhostejní. Hodiny se zde nepočítaly. Vzdálenost neměla žádný význam. Kdybychom jen měli dost místa a času... Planeta se otáčela mezi slunečním světlem a tmou, větry zimy i léta vanuly mírně a roznášely pyl mezi kontinenty.

Gum se vrátil po mnoha letech výzkumů přes světelné roky tam, kde před několika staletími byl přístav Smeming. Bylo to neuvěřitelné, ale stále tam byli lidé, kteří přijali jejich hlášení a záznam jejich ztrát: biolog Harfex zemřel strachem a senzor Osden byl zanechán jako kolonista.

Přeložil Josef Hořejší

??

??

??

??

- 1 -